

ارزیابی کارایی پوشه کار تدریس و ارتباط آن با مسئولیت پذیری حرفه ای معلمان درس زبان انگلیسی دبیرستان های دخترانه شهرستان سیرجان در سال تحصیلی ۱۴۰۲

نجمه حمزه نژادی^۱، بتول فتحی زاده^۲

^۱ مدرس دانشگاه آزاد واحد بافت (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناس ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بافت

چکیده

این مقاله به ارزیابی کارایی پوشه کار تدریس و ارتباط آن با مسئولیت پذیری حرفه ای معلمان درس زبان انگلیسی دبیرستانهای دخترانه شهرستان سیرجان در سال تحصیلی ۱۴۰۲ پرداخت. با استفاده از یک طرح تحقیق پیمایشی، این مطالعه در دبیرستانهای دخترانه شهرستان سیرجان انجام شد که شامل ۵۲ دانش آموز سال آخر و پنج نفر از معلمان آنها بود. دانش آموزان با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای و معلمان به صورت هدفمند انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها شامل پرسشنامه های پنج درجه ای لیکرت بود که برای هر دو گروه از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم اجرا شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از تحلیل توصیفی شامل میانگین، فراوانی و درصد استفاده شد. نتایج نشان داد که مدرسان عموماً هدف روشنی را برای شیوه های ارزیابی پوشه کار درک می کنند (میانگین امتیاز = ۴,۲۰) و بر ادغام آنها در هر برنامه آموزشی تأکید می کنند (میانگین امتیاز = ۴,۴۰)، در حالی که دانش آموزان سطوح پایین تری از رضایت را از این جنبه ها ابراز می کنند (میانگین نمرات = ۲,۱۵، به ترتیب ۲,۴۲). علاوه بر این، معلمان نگرش متوسطی نسبت به ارزیابی پوشه کار (۶۰,۰٪) نشان می دهند، در حالی که دانش آموزان عمدتاً نگرش پایین (۵۹,۶٪) نشان می دهند. همسویی بین معلمان و دانش آموزان در برخی زمینه ها مشهود است، مانند اهمیت ابلاغ اهداف و ارائه بازخورد به دانش آموزان و اهمیت این ارزیابی در تشخیص نقاط قوت و ضعف دانش آموزان، اما در مورد راهنمایی دانش آموزان در حین تمرین، اختلاف هایی به وجود می آید. این تحقیق به این نتیجه رسید که درک و پرداختن به تفاوت ها در ادراکات و نگرش ها بین معلمان و دانش آموزان برای ارتقای درک مشترک و پذیرش شیوه های ارزیابی پوشه کار بسیار مهم است. به منظور پر کردن شکاف ها و تقویت تعامل معنادار، توصیه می شود که مؤسسات تلاش ها را برای بهبود ارتباطات، همکاری و حمایت از معلمان و دانش آموزان برای افزایش اثربخشی شیوه های ارزیابی پوشه کار در آموزش و پرورش اولویت بندی کنند.

واژه های کلیدی: کارایی پوشه کار تدریس، مسئولیت پذیری حرفه ای، درس زبان انگلیسی، دبیرستانهای دخترانه شهرستان سیرجان

۱- بیان مسئله

امروزه در همه نظام های آموزشی پویا، معلم را در جریان یاددهی-یادگیری، تنها عامل انتقال دهنده دانستنی ها نمی-دانند، بلکه او را به عنوان عامل تسهیل کننده شرایط، برانگیزاننده و هدایت کننده، باور دارند؛ و کلاس نه مکانی برای سخنرانی، که کارگاه آموزش و یادگیری زندگی است. با این نگاه دانش آموز به جای آن که موجود پذیرنده منفعلی باشد، هوشمند و پویاست که سهمی بس عظیم در رشد و شکوفایی و ظهور توانمندی ها و قابلیت های خود دارد. روش های آموزش، شیوه های سنجش و هدایت دانش آموزان در مسیر دانایی، بدون حضور موثر آنان، کاری است که چندان به موفقیت آن نمی توان دل بست. از این نگاه، لازم است ارزشیابی پیشرفت تحصیلی نیز، مورد باز اندیشی و بازآفرینی قرار گیرد. خرده سیستمی که دارای اجزا و عناصر مهمی چون رویکرد، هدف، روش، ابزار، اطلاعات، شیوه بازخورد و شیوه گزارش می باشد. این خرده سیستم متأثر از تفکر نظام گرا باید به هردانش آموز به دیده حرمت نگاه کند و سعی نماید تصویری واضح و سه بعدی از رشد مهارت، تواناییها و دانش و نگرش آنها را ارائه نماید؛ و به جای اینکه توانایی های هر دانش آموز را با سایر دانش آموزان مقایسه نماید، وضعیت فعلی او را با وضعیت قبلی اش، مقایسه کند. جهت تحقق چنین خواسته ای، بایسته است به دنبال ابزارهایی باشیم که توانایی های دانش آموزان را با توجه به تفاوت های فردی بسنجد و به قول ویگنز (۱۹۹۳) یک تحلیل جامع و چند وجهی از عملکرد دانش آموز نشان دهد تا از آن طریق، اعتماد به نفس لازم را در آنان ایجاد کند و هر دانش آموز را با خودش مقایسه نماید. یکی از این ابزارها، پوشه کار است. پوشه کار در سنجش مبتنی بر عملکرد ابزاری است که هویت فردی دانش آموزان را مورد توجه قرار می دهد و فرایندها و فرآورده های یادگیری شناختی و غیر شناختی دانش آموزان را با نگاه تازه ای به نمایش می گذارد. هرمن و همکارانش (۲۰۱۸) از سنجش پوشه کار، به عنوان سیستم یاد کرده اند. سیستمی که براساس آن، نمونه هایی از کارهای هر دانش آموز را که در طی یک دوره ی زمانی تکامل پیدا کرده؛ در یک پرونده نگهداری می کند.

انسان به فراخور توان و استعداد خود در جهت سامان بخشیدن به نابسامانی های جامعه از خویش مایه گذارد و به صورت خستگی ناپذیری تلاش و از خود گذشتگی نماید. از نظر او احساس مسئولیت شامل مولفه های عزت نفس، تقوی، بهبود وضعیت، انضباط و شناخت ارزش های حاکم بر جامعه است. گلن^۱ در سال (۱۹۸۸) مسئولیت پذیری را توانایی محاسبه دقیق محدودیت ها و عواقب موقعیت های خاص، امتیازات، آزادی ها، تحلیل علل، عوامل موثر در موقعیت و سازگاری متناسب رفتار های شخصی می داند. وی معتقد است احساس مسئولیت نوعی احساس عملی در بکارگیری توانایی ها و کوشش برای تطابق و سازگاری با مردم است (قربانی واقعی، ۱۴۰۰). کلمز و بین مسئولیت را از لحاظ لغوی به معنی "توانایی پاسخ دادن و در عرف عام به مفهوم تصمیم گیری مناسب و موثر" دانسته اند. منظور آنها از تصمیم گیری مناسب، آن است که فرد در چهارچوب هنجارهای اجتماعی و انتظاراتی که از او می رود، دست به انتخابی بزند که سبب ایجاد روابط انسانی مثبت، موفقیت، افزایش ایمنی و آسایش خاطر وی شود. منظور از پاسخ موثر پاسخی است که فرد را قادر می سازد تا به هدف هایی که باعث تقویت عزت نفسش می شود دست یابد (احمدی و همکاران، ۱۳۹۶: ۹۸).

مسئولیت پذیری فردی و شخصی به این معنا است که انسان پاسخگوی رفتارش که شامل افکار، تصمیمات، انتخاب ها، گفته ها و اعمال است، باشد. به عبارتی معترف مسبب رفتارهایش باشد برانندن^۲ هم مسئولیت پذیری شخصی یا مسئولیت در قبال خود را پاسخگویی به انتخاب ها و تصمیمات و رفتار خود تعریف می کند (برانندن، ترجمه قراچه داغی، ۱۴۰۱). در تعاریف فوق بدلی و برانندن به مسئولیت های شخصی بیشتر توجه داشته اند و اینکه شخص باید بپذیرد مسئولیت رفتارهایش بر عهده خودش است. در حالی که در تعاریف دیگر بر هر دو جنبه مسئولیت های شخصی و اجتماعی اشاره شده است. مقصود از مسئولیت پذیری بهره گیری از نیروی فکر، منطق و تصمیم آگاهانه برای شناخت وظایف و انجام دقیق آنهاست. البته زمانی که

^۱-Glenn^۲-Branden

مسئولیت پذیری شخصی باشد نتیجه انجام این عمل بیشتر به شخص و زندگی شخصی او مرتبط است و در مسئولیت پذیری منافع انجام آن متوجه جامعه و عموم مردم خواهد شد (سبحانی نژاد، ۱۴۰۱). با توجه به مفاهیم و تعاریف ذکر شده به طور کلی می توان دریافت که رفتار مسئولانه نه تنها یک رفتار اجتماعی شده است بلکه یک مهارت اجتماعی است که آموخته می شود، در ذهن فرد شکل می گیرد و بر رفتارهای دیگران اثر می گذارد.

حال با توجه به مطالب گفته شده تحقیق حاضر در پی پاسخگویی به این سوال است که آیا رابطه ای بین بهره گیری از پوشه کار در تدریس با مسئولیت پذیری حرفه ای معلمان و همچنین همسویی بین نگرش و دیدگاه معلمان و دانش آموزان در استفاده از پوشه کار در درس زبان انگلیسی دوره دبیرستانهای دخترانه شهرستان سیرجان وجود دارد؟

۲- تعریف نظری و عملیاتی مفاهیم و متغیرهای پژوهش

تعریف نظری (مفهومی)

پوشه کار: کارپوشه مجموعه ای از مواد تولید شده از فعالیت های یادگیری دانش آموز است، که در یک دوره زمانی به صورت هدفمند و زمان مند جمع آوری شده است. این مجموعه، معلم را قادر می سازد تا رشد فرایند یادگیری و میزان موفقیت تحصیلی دانش آموز را در دوره مذکور ارزشیابی کند. در حقیقت، کارپوشه یعنی روی آوردن به روش های خلاق و رغبت انگیز (شاگرد محوری) که تلاش های جمعی یا فردی را مورد توجه قرار می دهد (براری، ۱۳۹۱: ۶۶)

مسئولیت پذیری حرفه ای: مسئولیت پذیری در کار یا مسئولیت پذیری شغلی در واقع مجموع وظایفی است که فرد با توجه به جایگاه شغلی اش بر عهده دارد. به رسمیت شناختن و انجام مسئولیت های خود در محل کار به عنوان یک اخلاق کاری مهم شناخته می شود.

تعریف عملیاتی

پوشه کار: نمره ای است که پاسخگو براساس پاسخ به سوالات پرسشنامه مدیریت پوشه کار شکوهی و قراچه داغی (۱۳۸۸) کسب می کند.

مسئولیت پذیری حرفه ای: نمره ای است که پاسخگو براساس پاسخ به سوالات پرسشنامه هاریسون گاف (۱۹۸۴) کسب می کند.

۳- تاثیر پوشه کار بر یادگیری

استفاده از پوشه کار تاثیر قابل توجهی بر یادگیری دانش آموزان دارد. تحقیقات نشان می دهند که این ابزار به دانش آموزان کمک می کند تا به درک عمیق تری از مفاهیم دست یابند و مهارت های خود را در زمینه های مختلف تقویت کنند (Arter & Spandel, 1992). همچنین، پوشه کار به دانش آموزان امکان می دهد تا به طور مستمر پیشرفت خود را پیگیری کنند و از بازخوردهای دریافتی برای بهبود عملکرد خود بهره برداری کنند. (Stiggins, 1994)

پوشه کار به عنوان ابزاری مؤثر در ارزیابی آموزشی، به دانش آموزان کمک می کند تا به خودارزیابی و بازخورد دقیق تری بپردازند و پیشرفت تحصیلی خود را پیگیری کنند. با وجود چالش ها و موانع موجود، نگرش دانش آموزان نسبت به استفاده از این ابزار

عموماً مثبت است و تحقیقات نشان می‌دهد که پوشه کار تاثیر قابل توجهی بر یادگیری دانش‌آموزان دارد. (حکمت پور، ۱۳۹۲ : ۳۵)

۴- دیدگاه معلمان در مورد پوشه کار

پوشه کار به عنوان یکی از ابزارهای نوین آموزشی، سال‌هاست که در مراکز آموزشی مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد. تحقیقات اخیر نشان می‌دهد که معلمان دیدگاه‌های مثبتی نسبت به این شیوه دارند. آنان معتقدند که استفاده از پوشه کار به آن‌ها این امکان را می‌دهد که ارزیابی پیشرفت دانش‌آموزان را به شکلی دقیق‌تر و شخصی‌سازی شده‌تری انجام دهند. این روش به معلمان کمک می‌کند تا نقاط قوت و ضعف هر دانش‌آموز را بهتر شناسایی کرده و در نتیجه استراتژی‌های آموزشی مناسب‌تری را طراحی کنند (Smith & Tillema, 2001). علاوه بر این، پوشه کار به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که در فرآیند یادگیری خود فعال‌تر باشند. آنان می‌توانند نمونه کارهای خود را جمع‌آوری و مدیریت کنند و بدین ترتیب، احساس مالکیت بیشتری نسبت به یادگیری خود پیدا کنند. این امر موجب افزایش انگیزه و اعتماد به نفس در آنان می‌شود، زیرا شاهد پیشرفت‌های خود در طول زمان خواهند بود. همچنین، استفاده از پوشه کار به معلمان این فرصت را می‌دهد که بازخوردهای مستمر و سازنده‌ای ارائه دهند که به بهبود عملکرد دانش‌آموزان کمک می‌کند (Harris & Reynolds, 2006). به واسطه این روش، روند یادگیری به یک تعامل دوطرفه تبدیل می‌شود و دانش‌آموزان به تدریج می‌توانند بر اساس بازخوردها و ارزیابی‌های خود، اهداف شخصی تعیین کنند و تلاش کنند تا به آن‌ها دست یابند. از سوی دیگر، این روش می‌تواند به معلمان نشان دهد که چه نوع محتوای آموزشی و فعالیت‌هایی بیشتر مورد علاقه و کاربردی برای دانش‌آموزان است. به این ترتیب، پوشه کار به عنوان یک ابزار انعطاف‌پذیر و منسجم، نقش مهمی در تسهیل فرآیند یادگیری ایفا می‌کند و به ایجاد محیطی پویا و مطابق با نیازهای یادگیرندگان کمک می‌نماید (Black & Wiliam, 1998).

۵- تعریف مسئولیت و مسئولیت پذیری

کلمه مسئولیت یک واژه عربی از ماده سأل گرفته شده و یک مصدر جعلی به معنی پاسخگو بودن و در برابر چیزی یا در معرض بازخواست قرار داشتن و با وظیفه تلازم دارد و در اصطلاح امری می‌باشد که وظایف انسانهای دیندار در مقابل خداوند و جامعه مورد بازخواست قرار می‌گیرد (خرم آبادی، ۱۳۸۷ : ۴۴)

مسئولیت به معنای به انجام کاری موظف بودن می‌باشد، بنابراین مسئول کسی می‌باشد که تعهدی در مقابل دیگران بر عهده دارد که اگر از انجام آن عمل سر پیچی نماید از وی بازخواست صورت می‌گیرد (معین، ۱۳۸۳). در فرهنگ سخن مسئولیت یعنی کاری را بر عهده گرفتن و پیامدها و عواقب آن را پذیرفتن، موظف بودن، پاسخگو بودن و تعهد به کسی و یا چیزی داشتن می‌باشد؛ و همچنین در لغت نامه دهخدا به معنای ضمان، تعهد ضمان و متعهد کردن، مواظبت از امری کردن و موظف بودن بیان شده است. اصل مسئولیت یعنی، افزایش مقاومت های فرد در مقابل شرایط، تا به جای پیروی کردن از فشارهای بیرونی از الزامات درونی خود تبعیت کند که به آن حس مسئولیت یا احساس تکلیف گفته می‌شود. در نظریه های مختلف از مسئولیت پذیری تعاریف گوناگونی ارائه شده است؛ به عنوان مثال از نظر وجودگرایان، مسئولیت پذیری به معنی تعلق داشتن به انتخاب ها، به خویشتن و برخورد های صادقانه با آزادی می باشد و در نظریه گشتالت درمانی نیز مسئولیت پذیری به معنی توانایی های هر فرد برای انتخاب کردن می باشد. مسئولیت پذیری یعنی پاسخگویی در مقابل نیازهای خود و افراد دیگر و انجام دادن وظایف فردی و اجتماعی به نحو احسن و فرد مسئولیت پذیر نیز کسی می باشد که در مقابل رفتار

خویش پاسخگو می باشد؛ به بیان دیگر مسئولیت سود و زیان وظایف و تکالیفی را که بر عهده وی است را می پذیرد (خسروی ۱۳۸۶: ۸۰)

آلن و می (۱۹۹۰) مسئولیت پذیری را حالتی روانشناختی تعریف می کند که رابطه فرد را با سازمان مشخص می کند و کاربرد های ضمنی برای تصمیم به تداوم یا عدم تداوم عضویت در سازمان دارد (دانا، ۱۳۹۲: ۵۴)

۶- انواع مسئولیت پذیری در بین معلمان

۱. مسئولیت عمومی معلمان: تحرک، تلاش و پویایی یکی از ویژگی های معلمان در مقاطع و دوره های تاریخ کهن جوامع انسانی بوده است. انسان امروزی بیشتر از گذشته از سرشت و طینت معلمان که همواره به دنبال رسالت انسانی خود می باشند آگاهند و تحقق آن همچنان از معلمان انتظار می رود.

الف- مسئولیت در مقابل خداوند: همه انسانها در مقابل خداوند عالم مسئول می باشند، اما معلمان نسبت به سایرین مسئولیت بیشتری دارد، چرا که خیلی از مسائل برای معلمان واضح و روشن می باشد. آنان به نور معرف و علم آراسته هستند و از اهداف انسانی و خداوند بیشتر آگاه می باشد، بنابراین رسالت تدریس و راهنمایی به عموم مردم را بر عهده دارند و در صورت کم کاری و سرپیچی و اغفال در پیشگاه الهی مسئول می باشد بدین دلیل که آنان شغل معلمی را پذیرفته اند.

ب- مسئولیت وجدانی: زمانی که برای آدمی نام انسانیت گذاشته می شود این نام شخصیت و مقام آدمی را بی نهایت بالا می برد چرا که خداوند متعال انسان را اشرف مخلوقات معرفی می کند و به انسان به لحاظ ادراکاتش وجدان داده است که همه عملکردهای خود را بررسی نماید و معلمان در اجرای وظایف خود با وجدانی بیدارتر مسئولیت دارند؛ چرا که وجدان محکمه هر انسانی می باشد.

۲. مسئولیت شغلی معلمان در کلاس درس: مسئولیت معلمان در مقابل جامعه بسیار زیاد می باشد. معلمان چراغ راه هدایت و رهروان راه انبیا می باشند لذا انتظار جامعه از معلمان بسیار زیاد می باشد. چون پیشرفت جامعه بدون معلمان امکان پذیر نمی باشد؛ چرا که معلمان زبان و قلب جامعه می باشند. همه معلمان مانند سایر افراد جامعه مکلفند که مسئولیت پذیر باشند ولی مسئولیت پذیری معلمان نسبت به سایرین بسیار باارزش و مهمتر می باشد، چون آنان مانند پزشکانی می باشند که جامعه را به لحاظ روحی مداوا می کنند (براری، ۱۳۹۱: ۷۰)

۷- نظریات مرتبط با مسئولیت پذیری

مسئولیت پذیری از نظر گلاسر: گلاسر رفتار انسان ها را هدفمند می داند و جهت برآورده کردن نیازهای اساسی، سخن از رفتارهای انتخاب شده به میان می آورد و به بیان دیگر برای برآورده کردن نیازهایش به صورت مداوم رفتارهایش را انتخاب می کند؛ بنابراین مسئول رفتارهایش می باشد. از نظر وی مسئولیت پذیری یعنی توانایی برآورده کردن نیازهای خود و پذیرش عواقب رفتارها طوری که مانعی در مقابل برآوردن نیازهای سایر افراد جامعه ایجاد نشود. نظریه انتخاب گلاسر، نوعی روانشناسی کنترل درونی می باشد و در مقابل روانشناسی کنترل بیرونی قرار گرفته است؛ بگونه ای که بر اساس این نظریه گفته می شود رفتارهای هر فرد بیشتر از آنکه به وسیله محرک ها و برانگیزاننده های بیرونی برانگیخته شده باشند، ناشی از عوامل درونی اند و انتخاب هایش برای ارضا نیازهایش می باشد و در نظام کنترل بیرونی، رفتارها از بیرون ایجاد می شوند این توان را دارد که بر اساس پاداش و تنبیه، باعث ایجاد رفتار خاصی در دیگران شود. از نظر گلاسر این نگاه بیرونی نسبت به رفتار بزرگترین آسیب را به انسان وارد می کند طوری که اجازه رشد مسئولیت پذیری را از انسان می گیرد؛ به بیان دیگر گلاسر معتقد است که این امر چنان فرد را درگیر ساختارهای بیرونی در تنظیم رفتار می کند که آگاهی فرد را از نقش

خویش در بروز رفتارها کمرنگ می کند و همین امر مانع بزرگی بر سر راه مسئولیت پذیری انسان ایجاد می کند. در مجموع می توان چکیده تئوری انتخاب گلاس را در چارچوب مفهوم مسئولیت پذیری عنوان کرد (صاحبی و همکاران، ۱۳۹۴). از نظر گلاس یکی از ویژگی های افراد دارای سلامت روان مسئولیت پذیری می باشد؛ این افراد مسئولیت زندگی و رفتارشان را می پذیرند و به شکل مسئولانه رفتار می نمایند از نظر وی پذیرش مسئولیت کاملترین نشانه یک فرد سالم می باشد (حکمت پور ۱۳۹۲: ۶۴).

مسئولیت پذیری از نظر فرانک ؛ از نظر فرانکل سه عامل جوهر وجود انسان را تشکیل داده است، معنویت، آزادی و مسئولیت (فرانکل، ۲۰۰۲؛ ترجمه صالحیان و میلانی، ۱۳۹۳: ۱۰۱). مکتب وی مکتب درمانی تحلیل وجودی یا معنا درمانی می باشد. مکتب معنا درمانی انسان بودن را به معنای مسئول بودن می داند. مسئول پاسخگویی و پاسخ دادن به وضعیت های زندگی و پاسخگویی به چگونگی تفسیر زندگی، یعنی تفسیر در راستای خداپرستس و یا بی خدایی. از نظر فرانکل معنا درمانی آموزش مسئولیت هاست البته وی قبل از هر چیزی، انسان را نسبت به وجدان خویش مسئول می داند. در این مکتب نقطه شروع درمان آگاهی دادن فرد از مسئولیت هایش می باشد. هر انسان به صورت مداوم با موقعیت های مختلفی روبرو می شود که در هر یک از آنها معنایی نهفته است. انسان سالم که گویا برای بار دوم است که متولد شده است ، هر یک از موقعیت های زندگی را فرصتی بی نظیر و طلایی در نظر می گیرد که می باید با آن دست و پنجه نرم کند و از چالش حاصل از آن موقعیت ها ، معنایی حاصل می شود. انسان می داند که آزادی انتخاب، مسئولیت آفرین است . وقتی این فرصت و توانایی را دارد که آزادانه گزینش کرده و عملی را انتخاب نماید، به تبع در مقابل این انتخابها و نتایج حاصل از آن نیز مسئول می باشد. مسئولیت اصلی انسان ، شکوفا کردن ارزش ها می باشد، و با توجه به این که در موقعیتی ارزشی نهفته است، اگر این موقعیت از دست برود فرصت تحقق آن ارزش از بین می رود و برای همیشه تحقق ناپذیر باقی می ماند. بر اساس این مطلب فرانکل، انسان سالم از هیچ موقعیتی نباید گذر کند. او متوجه وظایفی می باشد که در زندگی بر دوش او قرار گرفته است و هر وضعیتی، بخشی از آن را برایش نمایان می کند. از دیدگاه فرانکل چنین انسانی به جای اینکه زندگی را تنها یک واقعیت بداند، زندگی را حکم انجام وظیفه ای می داند که از طرف کارفرما و قدرتی برایش صادر شده، و از این رو مسئولیت او نه تنها آگاهی از وظایف زندگی، بلکه مانند یک سرباز باید در برابر کارفرما نیز پاسخ گو باشد (فرانکل، ترجمه بهزاد، ۱۳۹۸: ۱۲۰).

مسئولیت پذیری در نظریه کلبهگ: بر اساس نظریه رشد اخلاقی کلبهگ سه سطح قضاوت اخلاقی در شش مرحله وجود دارد . سطح پیش عرفی، در این سطح اصول اخلاقی به صورت بیونی کنترل می شود و اعمال به وسیله پیامدهای آن ارزیابی می شوند و دو مرحله دارد: مرحله ۱، جهت گیری تنبیه و اطاعت: در این مرحله کودک به سختی می تواند دو نقطه نظر را در یک مسئله اخلاقی در نظر بگیرد در نتیجه مقاصد افراد را نادیده گرفته و در عوض به عنوان دلایلی برای رفتار کردن به صورت اخلاقی، روی ترس از صاحبان قدرت و اجتناب از تنبیه تمرکز می کنند. مرحله ۲، جهت گیری هدف وسیله ای: کودکان آگاه می شوند که افراد می توانند در مورد یک مسئله اخلاقی دیدگاه های مختلفی داشته باشند ولی در ابتدا این آگاهی بسیار عین است. آنان عمل درست را ناشی از نفع شخص خودشان می دانند و مقابله به مثل را به صورت مقابله به مثل درک می کنند.

سطح دوم عرفی، افراد در این سطح کماکان اطاعت از مقرات اجتماعی را مهم می دانند ولی نه به خاطر دلایل و نفع شخصی شان، بلکه آنها معتقدند که حفظ کردن نظام اجتماعی موجود، روابط مثبت و نظم اجتماعی را تضمین می کند.

مرحله ۳، شامل جهت گیری پسر خوب دختر خوب، یا اصول اخلاقی همکاری بین فردی، یعنی میل به اطاعت از مقررات به دلیل اینکه هماهنگی اجتماعی کمک می کند، ابتدا در بستر روابط شخصی نزدیک نمایان می شود. افراد در مرحله ۳ می خواهند به آدم خوب بودن، یعنی قابل اعتماد، وفادار، مود، یاری گر و دوست داشتنی بودن محبت و تایید دوستان و خویشاوندان را حفظ کنند در این مرحله فرد مقابله به مثل ایده آل را درک می کند.

مرحله ۴، جهت گیری حفظ کردن نظم اجتماعی، در این مرحله فرد دیدگاه بزرگتری را به حساب می آورد، دیدگاه قوانین اجتماعی. در این مرحله گزینه های اخلاقی به روابط نزدیک با دیگران وابسته نمی باشند، در عوض مقررات باید به صورت یکسان در مورد همه اجرا شوند و هر عضو جامعه وظیفه دارد که از آنها اطاعت کند. افراد در مرحله ۴ معتقدند که هرگز نباید از قوانین سرپیچی کرد زیرا آنها برای تضمین نظم اجتماعی و روابط یاری گرایانه بین افراد ضروری است (و در واقع در این مرحله است که مسئولیت پذیری در فرد شکل می گیرد و در مثال هینز طرفداری از دزدی چنین بیان شده که: هینز وظیفه دارد که همسرش را از مرگ نجات دهد؛ این عهدهی است که او هنگام ازدواج بسته است، یعنی نسبت به همسرش مسئولیت دارد. مخالفان با دزدی هم چنین بیان می کنند که حتی اگر همسر هینز در حال مرگ باشد باز هم او وظیفه دارد که به عنوان یک شهروند از قانون تبعیت کند یعنی مسئولیت در قبال قانون).

سطح سوم پس عرفی، افراد در سطح پس عرفی از حمایت بی چون و چرا مقررات و قوانین جامعه خود فراتر می روند. آنها اصول اخلاقی را برحسب اصول و ارزش های انتزاعی که در مورد تمام موقعیت ها و جوامع به اجرا گذاشته می شوند؛ تعریف می کنند. مرحله ۵ که در این سطح قرار دارد جهت گیری قرارداد اجتماعی است، افراد قوانین و مقررات را به صورت وسایل انعطاف پذیری برای پیشبرد اهداف انسان در نظر می گیرند. آنها می توانند گزینه ای دیگری را برای نظم اجتماعی خود تجسم کنند و برای تغییر دادن قانون بر روش های عادلانه تاکید می کنند. و مرحله ۶، جهت گیری اصول اخلاقی همگانی، عمل درست به وسیله اصول اخلاقی خود برگزیده وجدان تعریف می شود که برای همه افراد، صرفنظر از قانون و توافق اجتماعی معتبر هستند. این ارزش ها انتزاعی هستند نه عینی افراد در این مرحله اصول را برای همه انسان ها به طور برابر قابل اجرا می دانند و معتقدند که ارزش ها انتزاعی هستند نه عینی افراد در این مرحله اصول را برای همه انسانها به طور برابر قابل اجرا می دانند و معتقدند که ارزش و شرافت هر فردی باید محترم شمرده شوند (خرم آبادی، ۱۳۸۷: ۸۰)

مسئولیت پذیری از نظر پارسونز: وی با تاکید بر عام گرایی آن را به عنوان یکی از عوامل اجتماعی می داند که باعث افزایش مسئولیت اجتماعی فرد می شود. عام گرایی یکی از عناصر ساختی نظام کنش در انتخابهای دوتایی است، که فرد در موقعیت انجام عمل باید بر پایه استانداردهای عام نقش، با سایرین برخورد کند. این تصمیم گیری و عمل نقطه مقابل خاص گرایی می باشد که دامنه قضاوت و عمل محدود به کنشگران آشنا است. از نظر پارسونز اگر افراد دامنه تصمیم گیری و قضاوت اجتماعی را به همه نظام بسط و گسترش دهند، در آن موقع است که توجه به منافع جمعی و ارزش های نوع دوستی افزایش یافته و شاهد مسئولیت پذیری اجتماعی در جامعه خواهیم بود. این عوامل مخصوصا در جوامع دارای تنوع قومی زیاد دارای اهمیت زیادی می باشد

۸- پیشینه تحقیقات داخلی

سالاری و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقی به تاثیر روش تدریس پیش سازمان دهنده و ارزیابی پوشه کار بر پیشرفت تحصیلی درس مطالعات اجتماعی و مهارت های اجتماعی دانش آموزان سال اول متوسطه پرداخت که نتایج تحقیق نشان دادند که

نمرات دانش آموزان در پیش آزمون تفاوت معناداری با یکدیگر نداشته است اما در پس آزمون افزایش نمرات در گروه آزمایش ملاحظه گردید و گروهی که پیش سازمان دهنده را دریافت کرده بودند در مقایسه با گروه کنترل از یادگیری بهتری برخوردار بودند. بنابراین پیش سازمان دهنده و ارزیابی پوشه کار می تواند نقش موثری بر یادگیری مهارت اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان داشته باشد.

پورکران (۱۳۹۹) پژوهشی بر روی دانش آموزان دختر و پسر تیزهوش و عادی در رابطه با مسئولیت پذیری و ویژگیهای شخصیتی آنان انجام داده است. یافته های او حاکی از آنند که بین دختران و پسران دانش آموز تیز هوش و عادی از نظر ویژگیهای مسئولیت پذیری، پیشرفت تحصیلی، جنبه های حساس ادراکی و شهودی تفاوت معنی داری وجود دارد. همچنین افراد مسئول پذیر دارای پیشرفت تحصیلی بهتری هستند. درونگرایی هرچه بیشتر باشد مسئولیت پذیری کمتر خواهد شد. احساس مسئولیت با سطح بالای تفکر مربوط است و شخص مسئول پذیر می تواند در مورد خودش و جامعه تصمیم منطقی اتخاذ کند و در مدرسه و کلاس موفق باشد.

همدانی (۱۳۹۸) در تحقیق تحت عنوان مقایسه تاثیر یادگیری از طریق همیاری با روش تلفیقی سخنانی کوتاه و پرسش و پاسخ و ارزیابی پوشه کار بر پیشرفت تحصیلی درس زیست شناسی نتایج به این رسید که تدریس با روش تلفیقی در مقایسه با روش همیاری روش همیاری و ارزیابی پوشه کار در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر تر بوده است.

حاتمی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود با عنوان "مقایسه اثربخشی روش های تدریس و سنتی تلفیقی تربیت بدنی بر یادگیری درس علوم تجربی و توسعه مهارت های اجتماعی" با تلفیق تربیت بدنی و علوم در پایه دوم راهنمایی با ۵۲ دانش آموز در دوره ۱۲ هفته ای نشان داد. تفاوت معنی داری بین میزان یادگیری درس علوم تجربی و کسب مهارت های اجتماعی ۲ گروه سنتی و تلفیقی وجود دارد.

ناصری و سمیعی زفرقندی (۱۳۹۷) در تحقیقی به بررسی مقایسه روش تدریس پیش سازمان دهنده، مشارکتی و سخنرانی بر یادگیری درس علوم دانش آموزان دختر دوره ابتدایی پرداختند که نتایج تحقیق نشان داد در مقایسه سه روش تدریس، روش پیش سازماندهنده تاثیر مثبت بیشتری نسبت به روش مشارکتی و سخنرانی در یادگیری داشته و روش تدریس مشارکتی نیز نسبت به روش سخنرانی تاثیر بیشتری بر یادگیری دانش آموزان در یادگیری درس علوم داشته است.

قدم پور و همکاران (۱۳۹۷) در تحقیقی به بررسی مقایسه اثربخشی آموزش به روش الگوی پیش سازمان دهنده، سکوسازی و سنتی بر میزان تاب آوری تحصیلی پرداختند که نتایج نشان داد در مرحله پس آزمون روشهای الگوی پیش سازمان دهنده و سکوسازی باعث افزایش میزان تابآوری تحصیلی شده است، اما در مرحله پیگیری بین روشهای الگوی پیش سازماندهنده و سکوسازی در افزایش تاب آوری تحصیلی تفاوت معناداری وجود نداشت.

۹- پیشینه تحقیقات خارجی

چو و چو (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان اثربخشی آموزش براساس رویکرد سکوسازی بر پیشرفت تحصیلی دریافت که دانش آموزانی که بر اساس رویکرد سکوسازی آموزش می بینند، نسبت به دانش آموزانی که با روش سنتی آموزش می بینند، از پیشرفت تحصیلی بالاتری برخوردارند.

چامور^۳ و همکاران در سال (۲۰۱۹) وظیفه شناسی، نظم و مسئولیت پذیری با عملکرد تلاش به منظور پیشرفت، رابطه دارد. یعنی منظم بودن، پشتکار، پیشرفت مداری و دقت می تواند عملکرد فرد در حوزه های مختلف از جمله موفقیت های تحصیلی را بطور مثبت پیش بینی کند.

اوور بی و پالینا^۴ (۲۰۱۹) با انجام پژوهشی با استفاده از یک نمونه ۱۹۵ نفری از دختران نوجوان و ۱۹۲ مادر و ۵۳ مادر بزرگ، در مورد تفاوت دیدگاه هایشان در مسئولیت پذیری و اداره زندگی دریافتند، در حالی که هر سه نسل والدین را مسئول فراهم آوردن و اداره زندگی می دانستند اما نوجوانان بیشتر این مسئولیت را در حوزه ی والدین می دانند و می خواهند آنها همواره تامین کننده و خدمت گذار آنان باشند.

وولک، جاکل، هال و باومان (۲۰۱۸) در پژوهشی با عنوان اثربخشی آموزش بر اساس رویکرد سکوسازی و مقایسه آن با روش سنتی بر انگیزه پیشرفت تحصیلی دانشجویان گزارش کردند دانشجویانی که بر اساس روش سکوسازی آموزش می بینند، نسبت به دانش آموزانی که با روش سنتی و مرسوم آموزش می بینند، از میزان انگیزش پیشرفت تحصیلی بالاتری برخوردارند و در آینده موفقیت های تحصیلی بیشتری را به دست می آورند.

آزنبل و یوسف (۲۰۱۸) برای بررسی تأثیر بلند مدت پیش سازمان دهنده ها در یادگیری مطالعه دیگری را انجام دادند در این مطالعه ۱۶۲ دانشجو به دو گروه آزمایش و کنترل تقسیم شدند. آزمایش طی ۴ روز بر روی دانشجویان انجام گرفت و آزمایش در دو نوبت، اولی بلافاصله بعد از پایان آزمایش و دومی به مدت ۱۰ روز از آزمایش برگزار شد و اختلاف معنی دار بین گروه آزمایش و کنترل مشاهده گردید.

سامرز، کرن، گافروئر و ماتنی (۲۰۱۸) بنابر پژوهشی با عنوان شیوه زندگی، شخصیت و فشار روانی نشان دادند کسانی که در مقیاس های علاقه اجتماعی و مسئولیت پذیری نمره های بالایی آورده اند از شیوه های مقابله بهتری در برابر فشار روانی استفاده می کردند و از نظر سلامت روانی وضعیت بهتری داشتند.

نیوتن و هیکی (۲۰۱۷) نیز به در تحقیقی به این نتیجه رسیدند که آموزش بلند مدت پیش سازمان دهنده ها در یادگیری تحصیلی دانش آموزان تأثیر بسزایی دارد.

الکساندر و همکاران (۲۰۱۷) در مطالعه خود به بررسی اثر روش تدریس مشارکتی بر یادگیری علوم و آمار در نمونه ای به حجم ۴۰ دانش آموز با استفاده از روش آزمایشی و طرح پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل و آزمایش پرداخته بودند. نتایج بیانگر آن بود که روش تدریس مشارکتی نسبت به روش تدریس سخنرانی بر پیشرفت و یادگیری علوم و آمار دانش آموزان تأثیر مثبتی داشته است. روش تدریس مشارکتی بر یادگیری علوم نسبت به یادگیری آمار بیشتر تأثیر داشته است.

۱۰- بررسی فرضیه های تحقیق

برای تجزیه و تحلیل و ارائه نتایج، ادراک و نگرش معلمان و دانش آموزان بر اساس میانگین نمرات مقیاس لیکرت طبقه بندی شد. بر این اساس، برای نشان دادن میزان موافقت یا مخالفت با سوالات مطرح شده در پرسشنامه، نمرات در محدوده معینی به عنوان «بسیار کم» (با میانگین نمرات بین ۰،۰ و ۱،۵) طبقه بندی شدند. "کم" (با میانگین نمرات بین ۱،۶ و ۲،۵)؛ "متوسط" (با میانگین نمرات بین ۲،۶ و ۳،۵)؛ و "بالا" (با میانگین نمرات بین ۳،۶ و ۴،۵)؛ "بسیار بالا" (با میانگین نمرات بین ۴،۶ و ۵،۰).

^۳Chamorro

^۴Over bey and Pollina

۵،۰)، ادراکات و نگرش‌ها. از نظر تفسیری، رتبه‌های «متوسط»، «بالا» و «بسیار بالا» نشان‌دهنده ادراکات یا نگرش‌های مثبت هستند، در حالی که «کم» و «بسیار پایین» نشان‌دهنده ادراکات یا نگرش‌های منفی هستند.

ادراک معلمان و دانش‌آموزان در مورد شیوه‌های ارزیابی کارپوشه

ادراک معلمان از شیوه‌های ارزیابی کارپوشه

پاسخ‌های پرسشنامه معلمان برای تشخیص ادراکات آنها از استفاده از کارپوشه به عنوان یک ابزار ارزیابی، از جمله هدف، اهداف و روش‌های آنها، تجزیه و تحلیل شد.

تجزیه و تحلیل جدول ۱ نشان داد که معلمان از هدف و منطق استفاده از کارپوشه با میانگین امتیاز ۴/۲۰ آگاهی قوی داشتند. با این حال، پاسخ‌های آن‌ها نشان‌دهنده عدم شفافیت در برقراری ارتباط اهداف و کاربردهای نمونه کارها به دانش‌آموزان بود که در میانگین امتیاز ۲،۴۰ منعکس شد.

جدول ۱ مربوط به بازخورد معلمان در مورد روش‌های ارزیابی کارپوشه را نمایش می‌دهد. معلمان گزارش دادند که دانش‌آموزان با نمونه‌های قوی و مناسبی از کارپوشه‌ها برخورد نکردند تا مسیر یادگیری آنها را هدایت و برنامه ریزی کند. و نظر آنها با میانگین امتیاز پایین ۲،۴۰ منعکس شده است. به همین ترتیب، زمان تخصیص یافته برای کارپوشه‌هایی با میانگین امتیاز ۲،۲۰ درجه کم تلقی می‌گردد. در حالی که همکاری بین دانش‌آموزان و معلمان برای گردآوری مطالب نمونه کارها کافی نبود (میانگین امتیاز ۱/۸۰)، معلمان دریافتند که دانش‌آموزان با همسالان خود همکاری می‌کنند که با میانگین نمره ۳/۲۰ متوسط نشان داده شده است.

مدرسین خاطرنشان کردند که بررسی کارپوشه‌ها زمان بر است (میانگین امتیاز: ۲،۴۰، کم) و زمان ناکافی در کلاس برای کار با کارپوشه‌ها اختصاص داده شده است (میانگین امتیاز: ۲،۲۰، کم). با این حال، آنها به شفافیت و واضح بودن فرم‌ها و روبریک‌های ارزشیابی (میانگین امتیاز: ۴،۴۰) اذعان داشتند و بر اهمیت ارائه بازخورد به دانش‌آموزان (میانگین امتیاز: ۲،۶۰، متوسط) تاکید کردند. به طور کلی، مدرسان ارزیابی کارپوشه را ابزاری مؤثر برای شناسایی نقاط قوت و ضعف دانش‌آموزان می‌دانند و از استفاده از آن در تمام مراحل آموزش دانش‌آموزان موثر می‌دانند.

۴،۱،۲ ادراک دانش‌آموزان از شیوه‌های ارزیابی کارپوشه

پاسخ‌های دانش‌آموزان به پرسشنامه برای سنجش ادراکات آنها از کارپوشه به عنوان ابزار ارزیابی، با تمرکز بر هدف، کاربردها و رویه‌ها تجزیه و تحلیل شد. جدول ۳ دیدگاه‌های دانش‌آموزان را در مورد هدف و کاربرد شیوه‌های ارزیابی کارپوشه ارائه می‌کند. آنها درک محدودی از هدف نشان دادند که در میانگین امتیاز ۲،۱۵ (کم) منعکس شد. علاوه بر این، آنها نشان دادند که اهداف به اندازه کافی توضیح داده نشده است، که با میانگین نمره ۱،۸۶ (پایین) مشهود است.

۱۱- خلاصه‌ای از یافته‌ها

۱. مدرسان عموماً هدف روشی را در شیوه‌های ارزیابی کارپوشه می‌بینند، در حالی که دانش‌آموزان رضایت کمتری از این جنبه‌ها را گزارش می‌دهند.

۲. معلمان نگرش متوسطی نسبت به ارزیابی کارپوشه دارند، در حالی که دانش‌آموزان تمایل به نگرش غالباً پایین نسبت به این روش دارند.

۳. بین معلمان و دانش‌آموزان در مورد اهمیت برقراری ارتباط با اهداف، ارائه بازخورد و ارزش همکاری دانش‌آموز و معلم هماهنگی وجود دارد. با این حال، اختلافات در مورد کفایت راهنمایی، زمان تخصیص یافته برای فعالیت‌های کارپوشه و رضایت کلی از شیوه‌ها بروز پیدا می‌کند.

این مطالعه بینش‌های ارزشمندی را در مورد ادراک معلمان و دانش‌آموزان در مورد شیوه‌های ارزیابی کارپوشه ارائه می‌دهد، و تأثیر آنها را بر نگرش‌های کلی و همسویی یا واگرایی دیدگاه‌ها برجسته می‌کند. یافته‌ها بر نیاز به پرداختن به این نگرانی‌ها

برای بهبود اثربخشی و پذیرش ارزیابی‌های کارپوشه در امر آموزش تاکید می‌کنند. با تصدیق این پیامدها، مربیان می‌توانند شکاف‌ها را از طریق تحقیقات بیشتر و مداخلات آموزشی هدفمند پر کنند و در نهایت کیفیت ارزیابی را افزایش دهند و مشارکت معنادار را در بین ذینفعان تقویت کنند، که به یادگیری و موفقیت دانش‌آموز کمک می‌کند.

۱۲- نتایج حاصل از مصاحبه:

از تحلیل مصاحبه‌ها می‌توان نتیجه گرفت که استفاده از کارپوشه‌ها به طور کلی تاثیر مثبتی بر مسئولیت‌پذیری معلمان داشته است. اکثر معلمان بهبود در نظم و ارزیابی مستمر را به عنوان مزایای اصلی استفاده از کارپوشه‌ها گزارش کردند. با این حال، چالش‌هایی نیز وجود دارد که باید در نظر گرفته شود، از جمله زمان‌بر بودن نگهداری و مدیریت کارپوشه‌ها. این تحلیل نشان می‌دهد که اگرچه استفاده از کارپوشه‌ها می‌تواند به بهبود مسئولیت‌پذیری معلمان کمک کند، اما برای بهره‌وری بیشتر، باید به چالش‌های مرتبط با آن نیز توجه شود و راهکارهایی برای مدیریت بهتر آنها ارائه شود.

۱۳- توصیه‌ها

برای تقویت شیوه‌های ارزیابی کارپوشه، توصیه‌های زیر بر اساس یافته‌های این مطالعه ارائه شده است:

۱. موسسات باید ارتباطات و شفافیت را در مورد اهداف، اهداف و روش‌های ارزیابی کارپوشه بهبود بخشند. دستورالعمل‌ها و فرصت‌های واضح برای گفتگو می‌تواند به پر کردن فاصله‌ی بین معلمان و دانش‌آموزان کمک کند.
۲. رویکردهای مشارکتی که هم معلمان و هم دانش‌آموزان را در طراحی، اجرا و ارزیابی‌ها درگیر می‌کند، می‌تواند مالکیت و مشارکت را تقویت کند و فرهنگ ارزیابی فراگیرتر را در آموزش ترویج کند.
۳. ارزیابی مستمر و اصلاح شیوه‌های ارزیابی کارپوشه باید در اولویت قرار گیرد تا اطمینان حاصل شود که آنها با اهداف آموزشی همسو هستند. بازخورد منظم از معلمان و دانش‌آموزان باید برای افزایش اثربخشی و ارتباط در طول زمان گنجانده شود.
۴. مؤسسات باید پشتیبانی و راهنمایی مناسبی را برای رسیدگی به نیازهای متنوع دانش‌آموزان ارائه دهند، منابع، آموزش و مکانیسم‌های بازخورد را فراهم کنند تا به آنها کمک کند تا فرآیند ارزیابی را با اطمینان انجام دهند.
۵. یک محیط آموزشی و یادگیری باز که شامل روش‌های مختلف ارزیابی، از جمله ارزیابی نمونه کارها باشد، باید برای ترویج مشارکت دانش‌آموز، تفکر انتقادی و تجارب یادگیری کل نگر تقویت شود.
۶. مطالعات آتی می‌تواند از روش‌های کیفی، مانند مصاحبه یا نظرسنجی‌های باز، برای بررسی ادراکات، تجربیات، و پیشنهادات دانش‌آموزان و معلمان در مورد شیوه‌های ارزیابی کارپوشه استفاده کند.

ملاحظات اخلاقی

حصول اطمینان از رهنمودهای اخلاقی و حمایت از حقوق دانش‌آموزان و معلمان در این مطالعه از اصول ضروری و اولیه بود. رضایت آگاهانه از همه شرکت‌کنندگان قبل از نظرسنجی اخذ شد. هم دانش‌آموزان و هم معلمان اطلاعات دقیقی در مورد اهداف مطالعه، رویه‌ها، ماهیت داوطلبانه مشارکت و اقدامات محرمانه دریافت کردند. حریم خصوصی در طول فرآیند نظرسنجی محافظت شد، اطلاعات شناسایی شخصی محفوظ و محرمانه نگه داشته شد. محرمانگی در گزارش یافته‌ها حفظ شد.

منابع

- احمدی، احمد، و علیان نژاد، محمدرضا (۱۳۹۶). تأثیر به کارگیری کارپوشه الکترونیکی بر یادگیری دانشجویان فوریتهای پزشکی در درس داروشناسی. دو ماهنامه راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۴۱، ۱۵-۲۲.
- براری، ریحانه (۱۳۹۱). تأثیر کارپوشه بر پیشرفت تحصیلی در درس زبان انگلیسی. فصلنامه رشد زبانهای خارجی، ۱۰۴، ۱۲-۱۸.
- حکمت پور، داوود (۱۳۹۲). بررسی تأثیر ارزشیابی به روش پورت فولیو بر صحت ارزشیابی بالینی دانشجویان دوره کارورزی در عرصه پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اراک. گامهای توسعه در آموزش پزشکی، ۱۰(۱)، ۶۰-۶۹.
- خرم آبادی. یداله. (۱۳۸۷). تأثیر بکارگیری روشهای سنجش جایگزین (عملکردی و کارپوشه) و سنتی (مداد و کاغذی) بر انگیزه پیشرفت، نگرش و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پیش دانشگاهی رشته علوم تجربی در درس شیمی شهرستان خرم آباد در سال تحصیلی ۸۶-۸۷، رساله دکتری، دانشگاه علامه طباطبائی.
- خسروی، محبوبه. (۱۳۸۶). تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر پورت فولیو و پورت فولیوی الکترونیکی. مجموعه مقالات دومین همایش فناوری آموزشی (رویکردی نوین در نظام های آموزشی)، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
- دانا، علی. نیلی، محمدرضا. و بدلی، مهدی (۱۳۹۲). تأثیر به کارگیری کارپوشه الکترونیکی بر خودکارآمدی عمومی دانشجویان. نشریه نامه آموزش عالی، ۶، ۲۴، ۹۷.
۱. Deeba F, Raza MA, Gillani IG, Yousaf S. The role of portfolio assessment in student achievement. *Journal of Social Sciences Review*. 2023; 3(1):149-161. Available: <https://doi.org/10.54183/jssr.v3i1.125>
۲. Powell T. Portfolios as assessment tools: e-portfolios; 2016. Accessed 18 January 2024. Available: <https://professorpowell3.wordpress.com/2016/06/27/portfolios-as-a-type-of-assessment/>
۳. IResearch Net. Portfolio Assessment; 2023. Accessed 22 January 2024. Available: <https://psychology.iresearchnet.com/school-psychology/assessment/portfolio-assessment/>
۴. Kharbach M. What is a Portfolio Assessment?; 2023. Accessed 23 February 2023. Available: <https://www.educatorstechnology.com/2023/12/portfolio-assessment.html>
۵. Bangalan R, Hipona J. E-portfolio: an e-learning tool for student-centered, reflective, and outcome-based assessment. *Globus: International Journal of Management and IT*. ۲۰۲۰; ۱۲(۱):۳۲-۳۷. Available: <http://dx.doi.org/10.4۶۳۶۰/globus.mgt,xxxxxxx>
۶. Muin CF, Hafidah. Student perceptions of e-portfolios for assessment. *Al-Ishlah: Journal Pendidikan*. 2021; 13(1):497-503. Available: <https://doi.org/10.35445/alishlah.v13i1.485>
۷. Ghoorchaei B,